

СИЛАБУС

з дисципліни «Охорона праці в галузі»
на отримання ступеню вищої освіти «магістр» за спеціальністю
071 «Облік і оподаткування»

Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 3 кредити (ECTS): 14 годин лекції, 16 годин – практичні заняття, 60 годин – самостійна робота, залік.

Викладач курсу – Задорожня Вікторія Володимирівна к.т.н., доцент кафедри безпеки життєдіяльності та права (<http://new.khntusg.com.ua/staff/zadorozhnja-viktorija-volodimirivna>)

ОПИС КУРСУ

Пререквізити (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями). Базові знання з дисциплін: «Безпека життєдіяльності», «Безпека в надзвичайних ситуаціях».

Постреквізити. Останній курс.

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги).

Навчальна дисципліна "Охорона праці в галузі" буде корисна майбутнім висококваліфікованим фахівцям для набуття знань з актуальних питань охорони праці для конкретної галузі господарської, економічної та науково-дослідної діяльності з урахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності випускників, а також досягнень науково-технічного прогресу.

Закінчується вивчення дисципліни знаннями, що забезпечують гарантії збереження здоров'я і працездатності працівників у виробничих умовах конкретних галузей господарювання через ефективне управління охороною праці та формування відповідальності у посадових осіб і фахівців за колективну та власну безпеку.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:

- готовність застосовувати сучасні методи дослідження і аналізу ризиків, загроз і небезпек на робочих місцях та виробничих об'єктах;
- здатність поставити завдання та організувати наукові дослідження з визначення професійних, виробничих ризиків, загроз на робочих місцях.
- уміння обґрунтування і розробки безпечних технологій (в галузі діяльності);
- участь у проведенні розслідування нещасних випадків, аварій та професійних захворювань;
- здатність та готовність до врахування положень законодавчих та нормативно-правових актів з охорони праці при виконанні виробничих та управлінських функцій;
- здатність до організації діяльності виробничого колективу з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці;
- здатність управління діями щодо запобігання виникненню нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві;
- уміння впровадження ефективного розподілу функцій, обов'язків і повноважень з охорони праці у виробничому колективі

Мета та основні задачі дисципліни.

Метою вивчення дисципліни є формування у майбутніх фахівців умінь та компетенцій для забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці у конкретній галузі.

Основними **задачами** є теоретична та практична підготовка студентів з питань:

- оцінки динаміки ефективності функціонування СУОПГ;
- контролю дотримання вимог щодо проведення навчання працівників підприємства з питань охорони праці;
- вимог до системи управління охороною праці щодо конкретного підприємства галузі чи його підрозділу;
- визначення класу умов праці за показниками шкідливості та небезпечності за окремими факторами виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу;
- визначення першочергових заходів і засобів поліпшення стану виробничого середовища для умов галузі;
- визначення коефіцієнту трудових втрат;
- визначення першочергових напрямів робіт щодо профілактики виробничого травматизму у галузі;

- визначення першочергових заходів щодо попередження виробничого травматизму у галузі.

Компетентність, що забезпечує. Вивчення дисципліни забезпечує формування у майбутніх фахівців вміння та компетенції щодо забезпечення ефективного управління охороною праці у галузі АПК, поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, усвідомлення нерозривності єдності професійної діяльності з обов'язковим дотриманням вимог безпеки праці в галузі АПК..

Результати навчання. За результатами вивчення курсу здобувачі вищої освіти можуть розробляти і впроваджувати безпечні технології, вибір оптимальних умов і режимів праці, проектування зразків техніки і робочих місць на основі сучасних технологічних та наукових досягнень в галузі охорони праці; методичне забезпечення і проведення навчання та перевірки знань з питань охорони праці.

Структура курсу

Змістовий модуль 1. «Правові, організаційні та економічні основи охорони праці і промислової безпеки»»

Лекції:

Тема 1. Сучасний стан, структура і нормативно-правові основи охорони праці в галузі

Тема 2. Система управління охороною праці

Тема 3. Економічні аспекти охорони праці. Аналіз умов праці.

Тема 4. Аналіз умов праці. Розслідування, реєстрація, облік, аналіз та соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві

Практичні заняття:

Тема 1. Методика розробки інструкцій з охорони праці

Тема 2. Методика аналізу виробничого травматизму та професійної захворюваності

Тема 3. Паспортизація робочих місць

Тема 4. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань на виробництві

Змістовий модуль 2. «Спеціальні розділи охорони праці в галузі професійної діяльності, основні заходи пожежної профілактики на галузевих об'єктах»

Лекції:

Тема 5. Вимоги безпеки до технічного обладнання і процесів. Заходи електробезпеки на підприємствах галузі

Тема 6. Вимоги охорони праці до виробничих і допоміжних приміщень. Організація робочих місць

Тема 7. Основні заходи пожежної профілактики на галузевих об'єктах

Тема 8. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві

Практичні заняття:

Тема 5. Вибір засобів індивідуального захисту для працівників АПК

Тема 6. Організація робочого простору користувачів комп'ютерів

Тема 7. Вивчення, випробування та визначення необхідної кількості вогнегасників

Тема 8. Розрахунок одноразової допомоги та щомісячної страхової виплати через втрату професійної працездатності

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання – оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: модуль 1 – 50 % семестрової оцінки; модуль 2 – 50% семестрової оцінки.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Офіційний сайт Державного комітету праці в Україні (Держпраця) URL: <http://www.dnop.kiev.ua>
Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України URL: <http://www.mon.gov.ua>
Офіційний сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України URL: <http://www.mns.gov.ua> .
Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України URL: <http://www.social.org.ua>
Енциклопедія з охорони та безпеки праці URL: <http://base.safework.ru/iloenc>
Бібліотека безпечної праці URL: <http://base.safework.ru/safework>